

Forord

«Barnehagen skal utarbeide en årsplan. I tillegg skal det utarbeides planer for kortere og lengre tidsrom og for ulike barnegrupper etter behov. Årsplanen er et arbeidsredskap for barnehagepersonalet og dokumenterer barnehagens valg og begrunnelser.»

Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver

Årsplan for de kommunale barnehagene i Tønsberg bygger på FN's Barnekonvensjon, Lov om barnehager og Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver. Det forutsettes at ansatte er kjent med innholdet i disse dokumentene. Videre bygger årsplanene våre på kommuneplanens handlingsdel og virksomhetens felles utviklingsområder og satsinger. Årsplanen gjelder for barnehageåret, revideres årlig og skal hvert år fastsettes i Samarbeidsutvalget før den trer i kraft.

Alle kommunale barnehager i Tønsberg har en felles mal for sin årsplan. Denne skal sikre at alle relevante og felles områder er omtalt, men årsplanen skal først og fremst beskrive den enkelte barnehages arbeid og prioriteringer. Virksomhet barnehager består av 26 barnehager, som både vil ha mange likheter, men også være forskjellige.

Mer kortsiktige og detaljerte planer og vurderinger er også en del av årsplanverket til barnehagen og sendes fortløpende ut til foreldre via kommunikasjonsplattformen «Visma Min barnehage».

Tønsberg kommune benytter internkontrollsystemet Compilo, og her finnes virksomhetens felles prosedyrer og rutinebeskrivelser, samt avvikssystem.

Det finnes øvrig aktuell informasjon på www.tonsberg.kommune.no under fanen «Barnehage».

Denne årsplanen er fastsatt av samarbeidsutvalget 28/01 2026

1. Barnehagens pedagogiske utgangspunkt

1.1: Barnehagens pedagogiske plattform/pedagogiske grunnsyn

Barnehagens plattform og pedagogiske grunnsyn bygger på verdiene mangfold, vennskap, tilhørighet og samarbeid. Vi setter barns beste først, og vi arbeider for at barna skal være aktører i egne liv. Vår praksis bygger på verdier i den nordiske sosialpedagogiske tradisjonen, hvor leken og et helhetlig læringssyn står sterkt, og hvor barna er medvirkende i egne dannelsesprosesser. Ved å anerkjenne alle barns væremåte og ulike uttrykk ivaretar vi hvert enkeltbarns integritet og opplevelse av å være betydningsfull i fellesskapet.

Forutsetning for all trivsel og utvikling er trygghet. Trygghet skapes ved at barn blir sett og forstått som den de er gjennom ivaretagelse av kompetente ansatte som kontinuerlig utvikler seg og forbedrer sin praksis. Lek og barndommens egenverdi, hvor barnas eget initiativ og aktivitet, legges til grunn for de valgene vi tar i hverdagen.

Knapløkka barnehage – der kultur møtes og skapes!

Kultur er knyttet til væremåte, tradisjoner og formidling av verdier, og handler på mange måter om å skape og fornye noe sammen. Det handler også om å bruke det kulturelle, språklige og religiøse mangfoldet Knapløkka barnehage representerer på en måte som gir vekst og utvikling.

Når ulike mennesker møtes kan det oppstå noe nytt og annerledes som vi ser verdien av og ønsker å foredle. Det er viktig at personalet er bevisst egen rolle som kulturformidlere gjennom egen væremåte, og i utviklingen av barnehagens kultur. Kulturmøter innebærer også barnas møter med byen, for eksempel Vestfold Haugar kunstmuseum, Slottsfjellet, torget og biblioteket. Vi ønsker også at foreldrene kan bidra på ulike måter i det kulturelle arbeidet, for eksempel ved å fortelle om hvordan de feirer ulike høytider eller ha med artefakter fra deres kultur.

1.2: Barnehagens satsningsområde/prosjekt

Gjennom flere år har vi arbeidet for å skape "inkluderende fellesskap i praksis" i barnehagen.

På bakgrunn av tidligere kartlegginger og prosesser i personalgruppen har vi landet på tre områder som vi ønsker å fordype oss i for å forbedre vår praksis. Det er lekemiljø, voksenrollen i lek og barnas tegn / signaler (som de viser oss) når de er inkludert i lek / fellesskapet. Vi valgte i fjor å starte med å utforske hvordan barna viser oss at de er inkludert i lek, enten ved bruk av verbalt språk, kroppsspråk, handlinger og andre uttrykk. Vi lagde «Knaplaten» som er en oversiktsplakat hvor vi beskriver hvordan vi jobber med inkludering i hverdagen. I år har vi valgt å skape "inkluderende lekemiljøer" i barnehagen, hvor "Kom - bli med!" er vår felles prosjekt-tittel. Ved å besøke andre barnehager og lese felles litteratur har vi fått inspirasjon til å endre lekemiljøene i

barnehagen. Vi skaper inkluderende lekemiljø ved å tilby ulike materialer, ved å endre lekemiljøene i takt med barnas interesser og ved å lage inkluderende møteplasser som utgangspunkt for lek. Det er særlig bruk av gjenbruksmateriell / åpne materialer og naturmateriell som pinner, kongler, korker, fliser o.l. vi ønsker å bruke mer av. Bruk av åpne materialer vil kunne gi barna større mulighet til å bruke fantasien i motsetning til ferdige leker, som ofte har én bestemt bruk. Åpne materialer inviterer mer til utforskning, problemløsning og samarbeid.

Personalet bruker prosjekt som metode og læringsprosess i arbeidet med barna. Det betyr at de tar utgangspunkt i det barna interesserer seg for eller aktuelle hendelser som skjer i løpet av barnehageåret. Avdelingene arbeider med det aktuelle temaet gjennom ulike innfallsvinkler over kortere eller lengre perioder, avhengig av barnas engasjement. Dette året har vi valgt at hver avdeling har en bamse som prosjektkarakter. Prosjektkarakteren skal være en som kan binde alle de ulike hendelser og opplevelsene sammen for å skape mening eller som introduksjon til et nytt tema.

2. Barnehagens formål og innhold

2.1 Omsorg

Gode og omsorgsfulle relasjoner er grunnmuren for barnehagens arbeid og for barns utvikling. Det er de voksne som har ansvaret for relasjonen i barnehagen. Alltid – og uten unntak! Barna merker hvilke barn personalet har en god relasjon til, og dette smitter over på barnas relasjon til hverandre.

I Knapløkka barnehage er alle barn hele personalgruppas ansvar, uansett hvilken barnegruppe de tilhører. Barna møtes med mange og varme blikk. Personalet er mentalt til stede, omsorgsfulle, tydelige og anerkjennende. Dette gjør vi ved å være nære og varme voksne som tar barns følelser og innspill på alvor.

Tidlig innsats er grunnleggende i arbeidet vårt. All forskning viser at det å komme inn med støtte og hjelpetiltak på et tidlig tidspunkt kan forhindre skjevutvikling hos barn, samtidig som det krever mindre ressurser å forebygge enn å reparere.

For å sikre at barn får en god start i barnehagen, har vi utarbeidet en oppstartplan. Planen er en del av barnehagens plattform og langsiktige planarbeid. Vi har gode overganger og planlegger overgang til ny avdeling i barnehagen med utgangspunkt i det enkelte barn, barnegruppa og barnehagens rammebetingelser.

Knapløkka barnehage arbeider etter prinsippene i «Cirkel of security» (COS) der personalet skal være en trygg havn for barna, og samtidig gi rom for og oppmuntre dem til å utforske omgivelsene. Vi arbeider for alltid å være «større, sterkere, klokere og god». Alle ansatte kjenner til og bruker disse prinsippene i arbeidet med barna, og styrerne har ansvar for at nyansatte får kjennskap til COS. Kontaktpersonen har et ekstra blikk for sine kontaktbarns trivsel gjennom hele året, og bidrar til å skape god tilhørighet til barnehagen for både barnet og foreldrene. Kontaktpersonen har også

ansvar for å sikre god informasjonsflyt mellom barnehage og hjem. Det skal være gode grunner for at barn skal skifte kontaktperson.

For å fremme et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø, gode relasjoner og forebygge mobbing og krenkelser, arbeider vi aktivt med Tønsberg kommunes «Handlingsplan mot mobbing». Planen er et forpliktende verktøy for kommunale og private barnehager i arbeidet med å forebygge, avdekke og håndtere mobbing i barnehagene. Arbeid mot mobbing i barnehagene er kontinuerlig og systematisk. Med dette menes at det er en «rød tråd» og et tema det arbeides kontinuerlig med i barnehagenes arbeid, og ikke bare noe som gjøres når det oppstår uheldige situasjoner.

Alle ansatte har ansvar for å gripe direkte inn i situasjoner der barn blir krenket, også selv om det er en kollega som krenker. Endringer i Lov om barnehager fra 01.01.2021 tydeliggjør dette, hvor det samtidig ble innført en aktivitetsplikt. Denne aktivitetsplikten gjelder både for å sikre at barn har et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø og hvis en ansatt krenker et barn.

2.2 Lek

Barn leker fordi det er gøy, og vi er bevisste på at leken har egenverdi.

Knapløgka barnehage arbeider mot et mål om å bevare barnas rett til å leke fritt, uten unødvendige avbrudd forårsaket av voksne eller andre omstendigheter. Vi arbeider aktivt for å skape et godt lekemiljø for barna som er fleksibelt og tilpasset barnas behov og interesser både ute og inne. Vi har et kontinuerlig og nysgjerrig blikk på barnas lek og lekemiljøer, og vi endrer materiell og rommenes utforming og innredning ut fra barnas uttrykk og initiativ. Personalet skal være i forkant, og kan med det utfordre barn til å utforske nytt materiale som bidrar til vekst og utvikling. Progresjon i leken ivaretas ved at personalet er tett på barna og tilrettelegger rom og materiale ut fra de innspillene barna gir.

Vi er oppmerksomme på hva barna viser i handlinger og ord, og vi stiller oss og barna spørsmålene: «Hva trenger du og hva trenger du i leken din?» «Hvordan syns du det skal være her?» Ofte ser vi barn som signaliserer: Jeg trenger deg her for å kunne leke. Tilstedeværende voksne er viktig for barna.

2.3 Danning

«Danning er en livslang prosess som blant annet handler om å utvikle evne til å reflektere over egne handlinger og væremåter (...) Danning er mer enn utvikling, mer enn læring, mer enn omsorg, mer enn oppdragelse og mer enn sosialisering» (Utdanningsforbundet, 2012).

Begrepet danning kom inn i Rammeplan for barnehagen i den reviderte utgaven i 2011. Gjennom barnehagens daglige praksis og i alt vi gjør og sier, vil barna kunne tilegne seg gode holdninger og verdier for hvordan de kan være overfor hverandre og som en del av

fellesskapet. Vårt mål er at barna får kunnskap og holdninger som de vil bruke i sine indre prosesser for å kunne være et godt menneske i møte med andre. Nelson Mandela har en gang sagt at «dannelse er vårt sterkeste våpen for å endre verden!»

Barnehagen arbeider aktivt med det fysiske miljøet, og tilrettelegger for at barnas væremåte og individuelle uttrykk skal få plass. Vi er opptatt av et inkluderende fellesskap, hvor lekemateriellet skal gi rom for at alle skal få ta del i fellesskapet ut ifra sine forutsetninger. Vi søker å tilrettelegge for barns behov for lek, – vi stopper opp, er her-og-nå og gir barna rom til egne lekeprosesser.

Vi tilrettelegger for at barna både kan være i mindre grupper, samtidig som de er en del av det store fellesskapet. Ved at personalet «heier» på barnas individualitet ønsker vi at de skal kunne være prøvende og vise nysgjerrighet og legge grunnlag for modighet, selvstendighet og ansvarlig deltakelse.

Barnehagen skal gi rom og plass for barnas mot. Personalet jobber tett på barna; de legger merke til og setter ord på barns framgang og utvikling ved å gi støtte og vise interesse for deres identitetsutvikling. Danning fremmes ved at vi er gode til å gi positive tilbakemeldinger på det som er bra, og på den måten vise barna at de er verdifulle personer og viktige bidragsytere i barnehagens fellesskap. Vi framsnakker barnas innspill for å vise vi at vi verdsetter og respekterer deres mening, og barna får medvirke til felles opplevelser gjennom f.eks. prosjektarbeid, litteratur, samlingsstund, måltid, turer og lek.

Alle barn skal oppleve å bli sett og verdsatt som individ, og samtidig oppleve tilhørighet og følelse av å være en del av barnehagens fellesskap. Personalet stiller seg åpne og undrende til barnas tanker og teorier.

2.4 Læring

Vår tilnærming til og forståelse av læring tar utgangspunkt i et sosiokulturelt perspektiv. For oss betyr dette at læring foregår i samspill med andre, gjennom hele dagen, og i alle hverdagssituasjoner. LEK er læring, og leken skal foregå på barnas premisser.

Personalet er deltakende i barnas læringsprosesser gjennom å se, være nær og inntonet mot det barna er opptatt av. Vi oppmuntrer barna og gir dem tid, vi støtter, utvikler og utfordrer barnas teorier ved å undre oss sammen med dem og gi dem tid til å svare. Vi bruker ASK – symboler (alternativ, supplerende kommunikasjon) som bildestøtte i hverdagen.

Vi vektlegger hverdagsliv og rutiner og anser dette som svært viktige læringsarenaer. Vi søker å stimulere og fremme barnas lyst til å leke, utforske og mestre, og vi inviterer barn til meningsskapende samtaler hvor barnet er likeverdig deltaker. Personalet er opptatt av å utvikle stimulerende fysisk og psykososialt læringsmiljø som inviterer til lek, utforskning og læring.

Vi iscenesetter rom og byr på ulike multimodale impulser. Vi arbeider kontinuerlig med å tilrettelegge det fysiske miljøet med materiell som er tilgjengelig for barna, som inviterer inn og gir mulighet til å utforske og eksperimentere uten at resultatet er gitt på forhånd. Vi bruker prosjektarbeid som metode, og pedagogisk dokumentasjon benyttes for å visualisere og dokumentere læreprosessen. Praksisen vår danner grunnlag for refleksjon, som igjen er grunnlag for læring og ny praksis. I alt vi gjør har vi søkelys på å verdsette både individet og fellesskapet.

3. Medvirkning:

3.1 Barns medvirkning:

I Lov om barnehager § 3, som bygger på Grunnloven og Barnekonvensjonen, heter det at «barn i barnehagen har rett til å gi uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet og i saker som gjelder dem selv».

Barna i Knapløkka barnehage opplever medvirkning ved at personalet tolker kroppsspråk og er lydhøre overfor deres måter å uttrykke seg på. Alle barn skal oppleve demokratisk deltakelse ved å bidra og medvirke til barnehagens innhold, uavhengig av kommunikasjonsevner og språklige ferdigheter. Vi arbeider hele tiden med å se og tolke barns mange utspill som invitasjoner. Vi er interessert i, og viser respekt for, barnas tanker og meninger, og vi gir barna mulighet til å virke med ved å bli involvert i planlegging og gjennomføring av det som foregår. Vi legger til rette for medvirkning ved å gi barn muligheter til lek og aktiviteter. Forutsigbarhet og en fast rytme skaper rammer og trygghet for barn. Dette legger et godt grunnlag for at barna kan være medvirkende på det som skjer i løpet av dagen i barnehagen.

Personalet er opptatt av å holde oppmerksomheten rettet mot både individet og gruppa slik at barna opplever å bli sett og verdsatt som individ – og samtidig oppleve tilhørighet og følelse av å være en del av fellesskapet. Vi arbeider kontinuerlig med hvordan vi kan ta vare på enkeltbarns innspill uten at dette barnet overtar andre barns plass.

3.2 Foreldres medvirkning:

Ved å legge til rette for god og daglig kontakt når barnet bringes og hentes bidrar personalet og foreldrene til et godt samarbeid og fremmer foreldres medvirkning. De daglige møtene er bærebjelken i samhandlingen mellom hjemmet og barnehagen, og som nevnt under kapittel 2.1 Omsorg har hvert barns kontaktpersonen et spesielt oppfølgingsansvar overfor barn og foreldre.

Vi bruker appen «Visma barnehage» hvor det legges ut spesiell og generell informasjon både fra avdelingene og fra ledelsen i barnehagen. I tillegg blir månedsbrev som blant annet beskriver barnehagens pedagogiske innhold og vurdering av forrige måned lagt ut i appen.

Barnehagen tilbyr to faste samarbeidsmøter pr. år, høst og vår. Ved behov kan enten foreldre eller personale avtale flere møter / samtaler.

Barnehagen har ulike arrangementer i løpet av året, – noen arrangementer er i samarbeid med Foreldrerådets arbeidsutvalg (FAU). Vi har barn og familier fra mange ulike kulturer og med svært ulik bakgrunn og forutsetninger, og vi ønsker å bidra til at arrangementer og tiltak i barnehagens regi inkluderer alle barn og foreldre i fellesskapet.

Den formelle medvirkningen for foreldre foregår gjennom deltakelse i Foreldrerådets arbeidsutvalg (FAU) og Samarbeidsutvalg (SU).

4. Vurdering

«Hovedformålet med vurderingsarbeidet er å sikre at alle barn får et tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen» (Rammeplan for barnehagen, s 38).

Knapløgka barnehage driver et målrettet og grundig vurderingsarbeid. Det pedagogiske arbeidet vurderes og dokumenteres på forskjellige måter. Vi bruker praksisfortellinger som et refleksjonsverktøy i vurderingsarbeidet. Dette bidrar til at personalet kan utvikle et relasjonelt mot, slik at vi kan gi hverandre tydelige, konstruktive og gode tilbakemeldinger.

De pedagogiske lederne har ansvar for å vurdere forrige periode, markering av høytider og arrangementer og ikke minst enkeltbarns trivsel og utvikling. Vi sender ut månedsbrev som inneholder vurdering av forrige periode. Ved barnehageårets slutt vurderer hele personalet det året som har gått, blant annet for å gjøre endringer til neste år og for å styrke vår kultur for tilbakemeldinger.

Dokumentasjon i tekst og bilder gir foreldre og foresatte et bredere innblikk i barnas hverdag. Dokumentasjon synliggjør den røde tråden i månedsbrev, årsplan og lovverk. Vi benytter Visma-appen til å informere om hva vi er opptatt av i hverdagen, gjerne med bruk av bilder. Dokumentasjon knyttes også til prosjektene som foregår i barnegruppene. Vi dokumenterer arbeids- og læreprosesser på en måte som inviterer til å skape refleksjon og få fram ulike opplevelser noe som igjen er med på å utvikle vår praksis. Dette er pedagogisk dokumentasjon og er et viktig verktøy for at vi skal være en lærende barnehage. «Pedagogisk dokumentasjon er en arbeidsmåte som handler om å gjøre pedagogisk arbeid synlig og åpent for tolkning, dialog, diskusjon og innsikt» (UDIR «Støttmateriell til Rammeplan for barnehagen»).

5. Overganger

5.1 Hjem – barnehage

Ved tildeling av plass i barnehagen tar styrer kontakt med foreldre for å informere om barnehagen og rutinen. I juni arrangerer barnehagen flere besøksdager hvor nye barn

sammen besøker avdelingen de skal starte på etter sommerferien. Det blir også arrangert et foreldremøte for nye foreldre, hvor foreldre som har barn som flytter over fra 1-3 års avdeling til 3-5 års avdeling deltar på siste del.

5.2 Barnehage – skole

Vi følger rutinen «OSS hjem – barnehage» som er felles for alle i Tønsberg kommune.

https://www.tonsberg.kommune.no/_f/p1/i1da54ef0-6ce3-4b28-9714-0e046c432a10/o-s-s-hjem-barnehage-2022-2023.pdf

Det siste året i barnehagen før de skal starte på skolen får de opplevelser og gis muligheter som er tilpasset deres aldersgruppe og tar utgangspunkt i deres interesser. Arbeidet med de eldste barna bygger på tidligere læring og erfaring.

Barnehagen skal, i samarbeid med skolen, legge til rette for en god skolestart. Dette innebærer blant annet at barnehage og skole gir hverandre tilstrekkelig informasjon om hverandres virksomheter. Samarbeidet bygger på gjensidig Vi følger rutinen «OSS barnehage – skole» som er felles for alle i Tønsberg kommune.

https://www.tonsberg.kommune.no/_f/p1/i8da30539-230d-499b-a877-1a1184c61817/o-s-s-barnehage-skole-og-sfo-2021.pdf

Barnehagen skal, i samarbeid med skolen, legge til rette for en god skolestart. Dette innebærer blant annet at barnehage og skole gir hverandre tilstrekkelig informasjon om hverandres virksomheter. Samarbeidet bygger på gjensidig respekt, samt at det er utarbeidet felles rutiner og års hjul for dette samarbeidet.

De eldste barna i Trudvanglia og Knapløkka barnehage har felles treffpunkter i Slottsfjellgruppa gjennom det siste barnehageåret. Vi ønsker at barna – på tvers av barnehagene – skal bli kjent og knytte vennskap med barn de skal begynne på skole sammen med. Det første og siste møtepunktet for gruppa er på Slottsfjellet.

Personalet arbeider med overgang og sammenheng mellom barnehage – skole ved å sette søkelys på selvstendighet ved av/påkledning, holde orden på sakene sine, ta ansvar for toalettbesøk og god håndhygiene. Barna utvikler sin sosiale kompetanse ved bl.a. selvheldelse, å mestre å vente på tur, våge å være i fokus og se seg som en del av fellesskapet. Kort oppsummert kan dette kalles «livsmestring» hvor barna blir rustet til å håndtere livets opp- og nedturer.

Ved bruk av lek og aktiviteter bevisstgjøres barna på tall og bokstavers betydning, og barna øver seg på å kjenne igjen og skrive eget navn. Det utarbeides egne planer for Slottsfjellgruppa som sendes foreldrene 2 – 4 ganger årlig.

5.3 Interne overganger

Vi legger til rette for besøksdager / besøksuke i mai / juni for de barna som skal over fra 1-3-årsavdeling til 3-5-årsavdeling. I forbindelse med dette gjennomfører pedagogene, fra de aktuelle avdelingene, overgangssamtaler for å sikre at nødvendig kunnskap om enkeltbarn blir ført videre. Foreldre informeres om denne samtalen og kan delta hvis de / vi er ønsker det.

Så langt det er mulig flytter vi over grupper av barn sammen med noen kjente voksne. Det er viktig at de små skal få starte opp på ny avdeling sammen med noen de kjenner fra før.

Vi arrangerer foreldremøte for nye foreldre hvor vi også inviterer foreldre med barn som skal bytte til 3-5-årsavdeling. I møtet gjennomgås blant annet rutiner for 3-5-årsavdelinger. Barnehagen har et fast program for dette møtet som evalueres hvert år for å være mest mulig oppdatert, aktuelt og basert på tilbakemeldinger fra foreldre.

De pedagogiske lederne kontakter foreldrene til barn som skal bytte avdeling, for å ønske dem velkommen og avtale besøk /oppstart. Vi ønsker og anbefaler foreldre med barn som går over fra 1-3-årsavdeling velkommen til å være i barnehagen noen timer de første dagene ved overflytting til 3-5 års avdeling.

6. Om barnehagen

- Knapløkka barnehage – der kultur møtes og skapes!
- 7 avdelinger – 128 plasser
- Sentrumsnær – nærhet til by og skog
- Fordelt på 4 ulike særpregede bygg, med fantastisk uteområde
- Stort mangfold preger barne-, foreldre- og personalgruppene!

TØNSBERG
KOMMUNE

Sammen skaper vi en **nytenkende**,
trygg og **bærekraftig** kommune

TØNSBERG
KOMMUNE

Tonsberg kommune

postmottak@tonsberg.kommune.no

Postboks 2410, 3110 Tønsberg

Telefon 33 40 60 00

www.tonsberg.kommune.no